

Μιλώντας για τη γειτονιά μας/ένθετο

► Λαμπρινή Θωμά*

«Down with America this time!»

Εα μου επιτρέψετε να μιλήσω όχι σαν διανοούμενη, αλλά σαν ρεπόρτερ, γιατί γι' αυτό πήγα στην Τεχεράνη. Και θέλω να πω πρώτα απ' όλα πώς πήγα, γιατί αυτό δείχνει πόση μεγάλη είναι η διαφορά αυτή τη στιγμή ανάμεσα στο κόσμο μας και στις ηγεσίες ή, αν θέλετε, την αβανγκάρντ της Αριστεράς. Πήγα χρηματοδοτούμενη από τον κόσμο: τα λεφτά για να πάω στο Ιράν τα μάζεψαν απλοί άνθρωποι, δίνοντας από 4 μέχρι 100 ευρώ. Δηλαδή με το που ακούστηκε ότι κάποιος δημοσιογράφος από ένα μέσο ανεξάρτητο, μικρό, θέλει να πάει στο Ιράν, ο κόσμος αντέδρασε άμεσα. Αντέδρασε, θα πω, αντιμπεριαλιστικά και λαϊκά.

Ένα από τα συνθήματα που ακούγονται τα τελευταία 40 χρόνια στα ελληνικά γήπεδα είναι το «Τούμπα-Ιράν-Καμπούτζη-Βιετνάμ». Αυτά τα παιδιά που είναι εκεί στο γήπεδο, και ίσως τα βλέπουμε και λίγο στραβά, είναι πιθανότατα τα παιδιά που έδωσαν τα 4 ευρώ τους για να πάω εγώ στη Τεχεράνη. Αυτά τα παιδιά, όπως και ένα πολύ μεγάλο λαϊκό κομμάτι, στο οποίο δεν μπορούμε να μιλήσουμε και το οποίο αδυνατούμε να εκφράσουμε, συνεχίζουν να θυμούνται τι είναι το Ιράν. Αυτό σαν προσωπικός προβληματισμός, γιατί βλέπω να βράζει ο κόσμος από κάτω και να μην υπάρχει τίποτα από πάνω. Εσείς ξέρετε πώς θα λύσουμε το πρόβλημα, εγώ απλώς το έθεσα...

Η μορφή του Κασέμ Σουλεϊμανί

Σε αυτά που ειπώθηκαν εδώ ως τώρα για τον Κασέμ Σουλεϊμανί, να προσθέσω ότι υπάρχει και η διάσταση του λαϊκού ήρωα, την οποία εγώ έζησα εκεί πολύ έντονα. Μια διάσταση που μάλλον έχουμε ξεχάσει τι σημαίνει, αλλά υπάρχει γι' αυτούς τους ανθρώπους που ζουν τον ένα πόλεμο μετά τον άλλο, που ζουν με τις κυρώσεις, που προσπαθούν να στηθούν στα πόδια τους. Ήταν ένας απλός στρατιωτικός, ο οποίος ξεκίνησε σαν οικοδόμος στα 13 του για να ξεχρεώσει τα χωράφια του πατέρα του επειδή αλλιώς θα τα έχαναν, μετά έγινε υπάλληλος στο νερό, το 1979 μπήκε στους Φρουρούς της Επανάστασης και σε 18 μήνες άρχισε να αντιμετωπίζεται ως στρατηγικό μυαλό... για να φτάσει να είναι ο Τσε Γκεβάρα της Μέσης Ανατολής όπως έγραφαν στον Λίβανο.

Ένα ζευγάρι ξαποσταίνει κάτω από γέφυρα της Τεχεράνης κρατώντας φωτογραφίες του δολοφονημένου Σουλεϊμανί (φωτογραφία της Λαμπρινής Θωμά από την αποστολή της στην ιρανική πρωτεύουσα).

Ήταν δηλαδή ένας άνθρωπος δηλαδή που πήρε πάνω του όλη την Αντίσταση και για τον οποίο ο Πούτιν έχει πει «αν είναι να μιλήσουμε για τη Συρία, εγώ θέλω να μιλάω απευθείας με τον Σουλεϊμανί»: αυτός ο άνθρωπος ήταν φυσικό να θεωρείται ήρωας από το λαό του, που βιώνει αυτές τις κυρώσεις. Επιπλέον είχε αρνηθεί την προεδρία το 2001, λέγοντας «εγώ είμαι στρατιώτης», είχε ζητήσει να γραφτεί στον τάφο του απλά «Στρατιώτης Κασέμ Σουλεϊμανί», και επέμενε να έχει χαμηλό προφίλ. Για όλα αυτά ο λαός του τον αγαπάει υπερβολικά, και είχε καταφέρει να εκπροσωπεί, ως το πούμε έτσι, τον ιρανικό πατριωτισμό. Αυτό είδα πηγαίνοντας εκεί: είδα τα κλάματα των ανθρώπων, πέρασαν από μπροστά μου 3 εκατομμύρια άνθρωποι την ημέρα που ήταν η κηδεία στην Τεχεράνη. Αυτοί όλοι οι άνθρωποι κρατούσαν στα χέρια τους φωτογραφίες του, κάποιες κυρίες τις είχαν πιασμένες στο τσαντόρ με κλιπάκια, ένας ανάπηρος του πολέμου Ιράκ-Ιράν σε καρτσάκι την είχε κολλημένη στην μπουκάλα με το οξυγόνο. Και για μένα ίσως η πιο συγκλονιστι-

κή στιγμή ήταν ότι στο τέλος, όταν διαλύθηκε μετά από 4 ώρες αυτή η απίστευτη συγκέντρωση, κι έψαχνα να βρω μία φωτογραφία του κάτω για να τη φέρω στο γραφείο, αλλά δεν είχε πεταχτεί ούτε μία. Ούτε ένα χέρι δεν χαλάρωσε! Αυτό δείχνει τι ήταν ο Κασέμ Σουλεϊμανί για το λαό του Ιράν...

Η επίθεση των ΗΠΑ ένωσε τον ιρανικό λαό

Έχω φίλους στο Ιράν, έχω ξαναπάει, και μάλιστα πρόσφατα πριν 10 μήνες, όταν ήταν ζωντανός και μια χαρά ο στρατηγός, και στα ψιλικατζιδικά οι απλοί άνθρωποι είχαν τη φωτογραφία του δίπλα στα παιδιά τους. Αυτή ήταν η σχέση. Λοιπόν αυτός ο λαός ήταν που θρηνούσε, και ανάμεσα στους ανθρώπους που γνώρισα τότε είναι άνθρωποι που εγώ θα τους πω εσωτερική αντιπολίτευση - δηλαδή όχι αντιφρονούντες με την έννοια ότι θέλουν να πέσει το καθεστώς, αλλά με την έννοια ότι θέλουν να βελτιωθούν τα πράγματα εσωτερικά, ελαφρώς δυτικίζοντες. Λοιπόν αυτοί οι άνθρωποι μου είπαν ότι «οι Αμερικάνοι μας ένωσαν όλους σαν μια γροθιά, και ίσως να έκαναν και

κακό σ' εμάς, γιατί αυτή τη στιγμή όλοι κλαίμε τον ίδιο πατριώτη». Αυτή είναι η εικόνα στις λαϊκές δυνάμεις και με τους όποιους ανθρώπους μπορούσα να μιλήσω για να έχω και μία πιο απτή, ας πούμε, εικόνα για τους αντιφρονούντες (αυτή η λέξη είναι υπερβολική), για το τι λένε, πού βρίσκονται. Για την πρώτη μέρα, επειδή έφυγα ξαφνικά και δεν βρήκα έγκαιρα δωμάτιο, η ιρανική πρεσβεία είχε την ευγένεια να μου κλείσει ένα ξενοδοχείο: είναι η μόνη φορά που έμεινα σε πεντάστερο. Εκεί λοιπόν υπήρχε μία ευγενέστατη κοπέλα που, όταν της είπα ότι θέλω να πάω στη κηδεία, μου βρήκε ταξί και με βοήθησε να αλλάξω συνάλλαγμα - ήταν δύσκολο διότι υπήρχε τριήμερο πένθος. Με περίμενε όταν γύρισα, απόγευμα πια, και με ρώτησε πώς μου φάνηκε. Της είπα ειλικρινώς αυτά που λέω και σ' εσάς. Και μου λέει, με τα άπταιστα αγγλικά μιας κοπέλας που δουλεύει σε πεντάστερο ξενοδοχείο, το ξενοδοχείο-βιτρίνα του Ιράν ουσιαστικά: «Down with America this time!».

Την επόμενη μέρα, όταν έφυγα από το ξενοδοχείο για να πάω στο δικό μας, μάλλον είχαν μιλήσει μεταξύ τους οι άνθρωποι που δούλευαν εκεί, γιατί με περίμεναν όλοι να με χαιρετήσουν. Είναι διαφορετικό να φεύγει ένας τουρίστας, και είναι διαφορετικό το «ήρθες και τίμησες τον άνθρωπό μας και καταλαβαίνεις πώς νιώθουμε αυτή τη στιγμή». Περίμεναν λοιπόν όλοι στη σειρά και με χαιρετούσαν, και για να είμαι ειλικρινής αισθάνθηκα ότι δεν είχα ανταποδώσει τίποτα εκείνη τη στιγμή, μπροστά σε όλη αυτή τη μοναξιά που νιώθουν. Επειδή οι κυρώσεις σημαίνουν και αυτό, μοναξιά: να μην έρχεται κανείς να σε δει και να σου πει ότι καταλαβαίνει τι περνάς. Είναι μοναξιά για έναν λαό που συνεχίζει να δίνει έναν τεράστιο αντιμπεριαλιστικό αγώνα εσύ να ασχολείσαι με τη μαντήλα του. Είναι μοναξιά γι' αυτούς τους ανθρώπους να μην βλέπουν ξένους, ενώ είναι ένας λαός του Δρόμου του Μεταξιού, που εδώ και χιλιετίες έχει μάθει να φιλοξενεί, να ανοίγεται.

Αυτοί οι άνθρωποι έχουν ανάγκη τη στήριξή μας

Πριν δέκα μήνες που είχα πάει ως

συνέχεια στη σελ. 20

✓ Είναι μοναξιά για έναν λαό που συνεχίζει να δίνει έναν τεράστιο αντιμπεριαλιστικό αγώνα εσύ να ασχολείσαι με τη μαντήλα του. Είναι μοναξιά γι' αυτούς τους ανθρώπους να μην βλέπουν ξένους, ενώ είναι ένας λαός του Δρόμου του Μεταξιού, που εδώ και χιλιετίες έχει μάθει να φιλοξενεί, να ανοίγεται...